

PROGRAMA ANALITICĂ A DISCIPLINEI:

Dreptul european al drepturilor omului

1. Aspecte introductive privind protecția jurisdicțională a drepturilor omului
 - a. Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) și Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO);
 - b. Raportul dintre sistemul european de protecție a drepturilor omului și dreptul românesc;
 - c. Condițiile de admisibilitate a plângerii individuale formulate în fața CtEDO;
 - d. Prezentarea unui model de plângere cu instrucțiunile de completare; Art. 47 din Regulamentul CtEDO;
 - e. Instrumente teoretice și conceptuale relevante (noțiunea de marjă de apreciere a Curții și principiul subsidiarității; drepturi/libertăți/standarde; obligații pozitive/negative; drepturi absolute/relative; interpretarea Convenției; valoarea juridică a hotărârilor pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului).
2. Dreptul la libertate și la siguranță
 - a. Domeniul de aplicare a art. 5 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
 - b. Privarea de libertate – concept;
 - c. Legalitatea privării de libertate;
 - d. Obligațiile statelor în aplicarea art. 5;
 - e. Cazurile în care libertatea unei persoane poate fi îngrădită;
 - f. Garanțiile acordate persoanelor private de libertate în lumina art. 5 din Convenție;
 - g. Corelația dreptului cu libertatea de circulație (Articolul 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție);
 - h. Abordarea jurisprudenței CtEDO relevante în materie.
3. Dreptul la un proces civil echitabil
 - a. Scopul general al articolului 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
 - b. Domeniul de aplicare a art. 6 în materie civilă;
 - c. Noțiunea de drepturi și obligații civile;
 - d. Garanțiile procesului civil echitabil: accesul la justiție, dreptul la un tribunal independent și imparțial; durata rezonabilă a procesului; egalitatea armelor; contradictorialitatea; motivarea hotărârilor judecătorești; publicitatea procesului; executarea hotărârilor judecătorești definitive;
 - e. Principiul securității raporturilor juridice. Lipsa de uniformitate a jurisprudenței;
 - f. Abordarea jurisprudenței CtEDO relevante în materie.
4. Dreptul la un proces penal echitabil
 - a. Domeniul de aplicare a art. 6 în materie penală;
 - b. Criterii pentru stabilirea caracterului penal al unui proces; Noțiunea de acuzație penală;
 - c. Garanțiile procesului penal echitabil: garanțiile generale și garanțiile speciale (prezumția de nevinovăție; dreptul la tăcere; dreptul de a fi informat cu privire la acuzație; dreptul de a se acorda timpul și facilitățile necesare pregătirii apărării; dreptul la apărător; dreptul de a interoga martorii; dreptul la asistența gratuită a unui interpret);
 - d. Practica CtEDO în materia contravențiilor;

- e. Corelația cu dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori (Art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție);
- f. Abordarea jurisprudenței CtEDO relevante în materie.
- 5. Dreptul la respectarea vieții private și de familie
 - a. Domeniul de aplicare a art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
 - b. Noțiunea de viață privată; noțiunea de viață de familie; noțiunea de domiciliu; noțiunea de corespondență;
 - c. Conținutul dreptului;
 - d. Condițiile ingerinței în exercițiul dreptului; Obligațiile statelor în materia art. 8 din Convenție;
 - e. Abordarea jurisprudenței CtEDO relevante în materie.
- 6. Libertatea de exprimare
 - a. Domeniul de aplicare a art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
 - b. Conținutul libertății de exprimare : libertatea de opinie; libertatea de a comunica informații și idei; libertatea de a primi informații și idei; libertatea presei; libertatea de a difuza programe radio și tv;
 - c. Limitele libertății de exprimare;
 - d. Obligațiile statelor în domeniul art. 10 din Convenție; Condițiile ingerinței în exercițiul dreptului;
 - e. Marja de apreciere a statului și principiul subsidiarității în jurisprudența CtEDO în materia art.10;
 - f. Abordarea jurisprudenței CtEDO relevante în materie.
- 7. Dreptul la respectarea proprietății bunurilor
 - a. Domeniul de aplicare a art. 1 din Primul Protocol Adițional al Convenției;
 - b. Noțiunea de “*bun*” în accepțiunea CEDO;
 - c. Proba dreptului de proprietate în fața CtEDO;
 - d. Tipuri de ingerință; Condițiile ingerinței în exercițiul dreptului;
 - e. Obligațiile statelor în domeniul art. 1 din Protocolul 1 al Convenției;
 - f. Marja de apreciere a statului și principiul subsidiarității în jurisprudența CtEDO în materia proprietății; reglementarea folosinței bunurilor; diminuarea unor indemnizații sau drepturi salariale;
 - g. Specificitatea cazurilor românești la CtEDO;
 - h. Abordarea jurisprudenței CtEDO relevante în materie.